

V Bruseli 1. júna 2017
(OR. en)

9481/17

**Medziinštitucionálny spis:
2008/0140 (CNS)**

**SOC 413
ANTIDISCRIM 27
JAI 520
MI 437
FREMP 66**

SPRÁVA

Od:	Predsedníctvo
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov (časť I) /Rada
Č. predch. dok.:	9288/17 SOC 375 ANTIDISCRIM 23 JAI 473 MI 427 FREMP 61
Č. dok. Kom.:	11531/08 SOC 411 JAI 368 MI 246 - COM(2008) 426 final
Predmet:	Návrh smernice Rady o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu – správa o pokroku

I. ÚVOD

Komisia prijala 2. júla 2008 návrh smernice Rady, ktorej cieľom je rozšíriť ochranu pred diskrimináciou na základe náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie na oblasti mimo zamestnania. Navrhovaná horizontálna smernica o rovnakom zaobchádzaní by mala doplniť existujúce právne predpisy ES¹ v tejto oblasti a zakázať diskrimináciu z uvedených dôvodov v týchto oblastiach: sociálna ochrana vrátane sociálneho zabezpečenia a zdravotnej starostlivosti; vzdelávanie a prístup k tovarom a službám vrátane bývania.

¹ Najmä smernicu Rady 2000/43/ES, smernicu Rady 2000/78/ES a smernicu Rady 2004/113/ES.

Veľká väčšina delegácií návrh v zásade privítala, mnohé z nich podporujú skutočnosť, že má za cieľ doplniť existujúci právny rámec riešením všetkých štyroch dôvodov diskriminácie prostredníctvom horizontálneho prístupu.

Väčšina delegácií potvrdila, že je dôležité podporovať rovnaké zaobchádzanie ako spoločnú sociálnu hodnotu v EÚ. Niekoľko delegácií zdôraznilo význam návrhu najmä v kontexte vykonávania Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (UNCPRD). Niektoré delegácie by však uprednostnili ambicióznejšie ustanovenia týkajúce sa zdravotného postihnutia.

Niektoré delegácie zdôraznili význam boja proti diskriminácii, no zároveň v minulosti spochybnili potrebu návrhu Komisie, ktorý považovali za zásah do vnútroštátnych právomocí v prípade niektorých otázok, a vyjadrili názor, že návrh je v rozpore so zásadami subsidiarity a proporcionality. Niektoré delegácie naďalej spochybňujú zahrnutie sociálnej ochrany a vzdelávania do rozsahu pôsobnosti smernice. Dve delegácie trvajú na všeobecných výhradách.

Niektoré delegácie tiež požiadali o upresnenia a vyjadrili obavy najmä v súvislosti s nedostatočnou právnou istotou, rozdelením právomocí a s praktickými, finančnými a právnymi dôsledkami návrhu.

V súčasnosti majú všetky delegácie k návrhu všeobecnú výhradu preskúmania. Delegácie CZ, DK, MT a UK trvajú na výhrade parlamentného preskúmania. Komisia v tomto štádiu potvrdila svoj pôvodný návrh a trvá na výhrade preskúmania k akýmkoľvek jeho zmenám.

Európsky parlament zaujal stanovisko v rámci konzultačného postupu 2. apríla 2009². V dôsledku nadobudnutia platnosti Lisabonskej zmluvy 1. decembra 2009 sa na uvedený návrh teraz vzťahuje článok 19 Zmluvy o fungovaní Európskej únie; po získaní *súhlasu* Európskeho parlamentu je preto potrebné jednomyseľné rozhodnutie Rady.

II. PRÁCA RADY POČAS MALTSKÉHO PREDSEDNÍCTVA

Pracovná skupina pre sociálne otázky pokračovala v preskúmvaní návrhu³ na základe dvoch návrhov znení vypracovaných predsedníctvom⁴.

Rokovania pracovnej skupiny sa sústredili najmä na tieto hlavné otázky:

a) Vloženie odôvodnenia o diskriminácii na základe pohlavia alebo rodovej identity, ako faktora, ktorý diskrimináciu prehľbuje (odôvodnenie 12ab)

Predsedníctvo uviedlo, že cieľom tejto zmeny nebolo rozšíriť rozsah pôsobnosti návrhu smernice, ale uznať skutočnosť, že diskrimináciu na základe náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie môže prehľbiť diskriminácia na základe pohlavia alebo rodovej identity.

Niektoré delegácie spochybnil zmysel tejto zmeny a pýtali sa, ako sa táto otázka bude riešiť v normatívnej časti textu. Jedna delegácia navrhla začleniť tento odkaz do odôvodnenia 13. Niekoľko delegácií podporilo cieľ tejto zmeny, navrhovali však, aby sa o viacnásobnej diskriminácii hovorilo všeobecne, namiesto zdôraznenia konkrétnej kombinácie dôvodov diskriminácie. Predsedníctvo sa rozhodlo pre tento návrh.

² Pozri dokument A6-0149/2009. Novozvolený Parlament vymenoval za spravodajkyňu Ulrike Lunacekovú (AT/Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci (LIBE)/Skupina zelených/Európska slobodná aliancia).

³ Zasadnutia sa uskutočnili 20. januára a 22. mája.

⁴ Pozri dokumenty 15603/16 a 7202/17.

b) Viacnásobná diskriminácia (odôvodnenia 12, 12ab a článok 2 ods. 2 písm. a) – b))

Predsedníctvo sa vo svojich návrhoch znenia usilovalo vyjasniť otázku viacnásobnej diskriminácie a upresnilo, že diskriminácia na základe dôvodov uvedených v návrhu sa tiež môže *prekrývať* s diskrimináciou na základe rasového alebo etnického pôvodu a národnosti, ako aj na základe pohlavia alebo rodovej identity. V tejto súvislosti predsedníctvo vložilo znenie, v ktorom sa vysvetľuje, že pozitívne opatrenia sa môžu vzťahovať aj na skupinu osôb, ktorú charakterizuje *kombinácia* vlastností týkajúcich sa náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie.

Veľké množstvo delegácií privítalo začlenenie viacnásobnej diskriminácie do znenia. Niektoré delegácie ho však nepodporili. Komisia podporila začlenenie viacnásobnej diskriminácie pod podmienkou, že sa vykoná konzistentne. Komisia tiež podporila pripomienku jednej delegácie, že diskriminácia z dôvodov, ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti tejto smernice, by sa v znení nemala spomínať, a namiesto toho preferuje všeobecný odkaz na dôvody, ktoré nespádajú do rozsahu pôsobnosti tejto smernice.

c) Diskriminácia v dôsledku vzťahu k organizácii, ktorá sa venuje podpore práv osôb (odôvodnenie 12a)

Predsedníctvo do odôvodnenia 12a doplnilo ustanovenie týkajúce sa ochrany osôb, ktoré sú diskriminované v dôsledku vzťahu alebo domnelého vzťahu s organizáciami, ktoré sa venujú presadzovaniu práv osôb určitého náboženského vyznania alebo viery, veku, so zdravotným postihnutím alebo sexuálnou orientáciou.

Niekoľko delegácií túto zmenu podporilo, jedna delegácia ju nemohla prijať a niekoľko ďalších delegácií vyjadrilo potrebu skúmať ju ďalej.

d) **Rozsah pôsobnosti (explicitné zahrnutie doplnkových dôchodkových systémov vyplývajúcich zo zákona, odôvodnenie 17b a článok 3 ods. 1 písm. a))**

Predsedníctvo vo svojom návrhu vyjasnilo znenie a konkrétne uviedlo, že zákaz diskriminácie sa bude uplatňovať vo vzťahu k „prístupu k sociálnej ochrane, pokiaľ sa týka sociálneho zabezpečenia *vrátane doplnkových dôchodkových systémov vyplývajúcich zo zákona*.“

Niektoré delegácie uprednostňujú vypustenie odkazu na doplnkové dôchodkové systémy vyplývajúce zo zákona, keďže rozsah pôsobnosti je jasný a nie je potrebné spomínať ich explicitne.

Predsedníctvo v tejto súvislosti do odôvodnení zahrnulo aj odkaz na vec C-267/06 *Tadao Maruko*, v ktorej Súdny dvor EÚ uznal diskrimináciu na základe sexuálnej orientácie.

Niekoľko delegácií a Komisia sa domnievali, že odkaz na vec C-267/06 nie je vhodný, keďže sa týka zamestnaneckých dôchodkových systémov (ktoré sú v rozsahu pôsobnosti smernice 2000/78/ES), a nie sociálneho zabezpečenia, a preto tento odkaz v odôvodneniach môže spôsobiť nejasnosti.

d) **Právne výhody závisiace od rodinného stavu (odôvodnenie 17h)**

Predsedníctvo upravilo znenie, aby zahŕňalo aj prípady diskriminácie párov rovnakého pohlavia pri priznávaní výhod závisiacich od rodinného stavu. Na tento návrh boli rôzne reakcie.

e) **„Fyzické alebo právnické osoby“ (odôvodnenie 17ga)**

Predsedníctvo zrevidovalo odôvodnenie 17ga a jasne uviedlo, že „Všetky osoby, či už *fyzické alebo právnické*, požívajú zmluvnú slobodu...“ Pracovná skupina túto zmenu podporila.

III. NEVYRIEŠENÉ OTÁZKY

Je potrebná ďalšia diskusia o uvedených otázkach, ako aj o viacerých iných nevyriešených otázkach vrátane:

- rozsahu pôsobnosti smernice – niektoré delegácie sú proti tomu, aby sa do neho zahrnula sociálna ochrana a vzdelávanie,
- ďalších aspektov rozdelenia právomocí a subsidiarity a
- právnej istoty, pokiaľ ide o povinnosti, ktoré by sa v smernica stanovili.

Bližšie informácie o pozíciách delegácií sa uvádzajú v dokumentoch 5428/17 a 9288/17.

IV. ZÁVER

Počas maltského predsedníctva sa v prerokúvaných otázkach dosiahol zjavný pokrok. Na to, aby sa v Rade dosiahla potrebná jednomyselnosť, však budú potrebné ďalšie politické rokovania.
